

Jerker Eriksson &
Håkan Axlander Sundquist

DE ZWAKTE VAN VICTORIA BERGMAN

DEEL DRIE

De laatste aanwijzingen

Vertaald door Elina van der Heijden
en Wiveca Jongeneel

2014
DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Ter nagedachtenis aan jullie die vergaven

Personen

Victoria Bergman en Sofia Zetterlund

Victoria Bergman werd in haar jeugd seksueel misbruikt door haar vader en ontwikkelde een meervoudigepersoonlijkheidsstoornis, wat ook wel een dissociatieve identiteitsstoornis wordt genoemd. Kreeg op haar acht-tiende een beschermde identiteit onder de naam Sofia Zetterlund en heeft tegenwoordig een eigen praktijk als psycholoog. Is getrouwd geweest met Lars Magnus Pettersson. Was de therapeut van de voormalige kindsoldaat Samuel Bai uit Sierra Leone, die een paar maanden geleden is vermoord. Lijdt nog steeds onder haar psychische problematiek.

Jeanette Kihlberg

Hoofdinspecteur bij de recherche, die verantwoordelijk is voor diverse moordonderzoeken. Ligt in scheiding met Åke Kihlberg, kunstenaar, met wie ze een zoon heeft, Johan. Heeft Sofia Zetterlund ingeschakeld om een daderprofiel op te stellen. Daarnaast hebben de beide vrouwen een liefdesrelatie met elkaar gekregen.

Jens Hurtig

Assistent en collega van Jeanette Kihlberg bij de politie van Stockholm. Is van Samische afkomst en komt oorspronkelijk uit Kvikkjokk in Lapland.

Madeleine Silfverberg

De biologische dochter van Victoria Bergman. Pleegkind van Per-Ola en Charlotte Silfverberg.

Ulrika Wendin

Voormalige cliënt van Sofia Zetterlund. Is acht jaar geleden door vier mannen in een hotel verkracht. Was op dat moment veertien jaar en herkende in een van de verkrachters Karl Lundström, die het misbruik ook filmde. De zaak werd geseponeerd.

Ivo Andrić

Forensisch arts bij het Pathologisch Instituut in Solna. Is in het midden van de jaren negentig als oorlogsvluchteling vanuit Joegoslavië naar Zweden gekomen. Van Bosnische afkomst.

Martin

Jongen met wie Victoria Bergman in haar kindertijd en vroege tienerjaren goed bevriend was. Is op de leeftijd van negen jaar onder onduidelijke omstandigheden verdronken toen hij samen met Victoria in Uppsala naar de kermis was.

Bengt en Birgitta Bergman

De ouders van Victoria Bergman. Zijn een paar maanden geleden bij een brand in hun huis omgekomen.

Sofia Zetterlund de oudere

Psycholoog bij wie Victoria Bergman aan het eind van de jaren tachtig onder behandeling is geweest en die haar heeft geholpen een beschermde identiteit te krijgen. Woont tegenwoordig in een woonzorgcentrum in Midsommarkransen.

Kenneth von Kwist

Officier van justitie die betrokken is bij de moordonderzoeken van Jeanette Kihlberg. Goed bevriend met advocaat Viggo Dürer en met oud-politiefchef Gert Berglind, die tien jaar geleden is overleden.

Dennis Billing

Politiefchef en opvolger van Gert Berglind.

Nils Åhlund en Jimmy Schwarz

Assisteren hoofdinspecteur Jeanette Kihlberg.

Lars Mikkelsen

Hoofdonderzoeker op de afdeling voor gewelds- en seksuele misdrijven tegen kinderen van de Rijksrecherche. Was in zijn begintijd bij de politie betrokken bij het onderzoek dat tot de beschermde identiteit van Victoria Bergman leidde.

Hannah Östlund en Jessica Friberg

Waren op het Sigtuna Lyceum kamergenoten van Victoria Bergman. Ondergingen daar samen met haar een vernederende inwijdingsrite. Worden gezocht in verband met de moorden op Fredrika Grünewald, Per-Ola Silfverberg, Regina Ceder en Jonathan Ceder.

Karl Lundström

Vermoord. Vóór zijn dood gerechtelijk vervolgd vanwege het bezit van kinderporno en het misbruik van zijn dochter Linnea. Na de zelfmoord van Linnea is Karls echtgenote Annette de enige van het gezin die nog leeft. Karl en Annette zijn neef en nicht, opgegroeid in het plaatsje Polcirkeln in Lapland. In de jaren tachtig waren ze vermoedelijk lid van een laestadiaanse afscheidingssekte.

Per-Ola Silfverberg (Peo, 'de Zweed')

Vermoord. De pleegvader van Madeleine Silfverberg en getrouwd met Charlotte Silfverberg (geboren Hansson). Heeft jarenlang met advocaat Viggo Dürer in zaken gezeten.

Fredrika Grünewald

Oud-leerling van het Sigtuna Lyceum. Vermoord.

Regina en Jonathan Ceder

Regina Ceder, oud-leerling van het Sigtuna Lyceum. Vermoord, evenals haar zoon Jonathan.

Viggo Dürer

Advocaat van Bengt Bergman, Karl Lundström en Per-Ola Silfverberg.
Victoria Bergman woonde als tiener af en toe op Dürers boerderij in de
buurt van Struer op het Deense Jutland.

Now I Wanna Sniff Some Glue

Ramones

Verleden

*Denk niet dat de zomer zo komen zal, als niemand zijn best even doet.
Een zomers gevoel en veel bloemen, geloof me, dat regel ik goed.
Ik zorg dat de bloemen gaan bloeien, in 't groen kunnen koeien weer staan,
en nu is de zomer gekomen, ik heb alle sneeuw weggedaan.*

Het strand was verlaten, op henzelf en de meeuwen na.

Aan het gekrijs van de vogels en het gebruis van de golven was ze gewend geraakt, maar het geritsel van het grote windscherm van dun blauw plastic irriteerde Madeleine en hield haar uit haar slaap.

Ze lag op haar buik in de zon te bakken. Ze had het grote badlaken zo gevouwen dat het haar hoofd helemaal bedekte, maar ze had wel een spleetje opengelaten zodat ze als ze opzij keek, kon zien wat er gebeurde.

Tien legopoppetjes.

En het dochtertje van Karl en Annette, dat onbezorgd aan de rand van het strand aan het spelen was.

Ze waren allemaal naakt, behalve de varkensboer, want hij had gezegd dat hij eczeem had en niet tegen de zon kon. Hij was bij het water en hield het meisje in de gaten. Zijn hond was daar ook, een grote rottweiler die ze nooit had leren vertrouwen. Ook de andere honden deden dat niet. Die waren vastgebonden aan een houten paal die een eindje verderop uit het zand stak.

Ze zoog op haar tand. Het bloeden leek niet te willen stoppen, maar de tand liet ook niet los.

Zoals gebruikelijk zat haar pleegvader vlak naast haar. Hij was bruin-gebrand en overal op zijn lichaam glommen lichte donshaartjes. Af en toe streek hij met zijn hand over haar rug of smeerde haar in met zonnebrandolie. Hij had haar twee keer gevraagd of ze zich op haar rug wilde draaien, maar ze deed net alsof ze sliep en hem niet hoorde.

Naast hem zat de vrouw die Regina heette, en het enige waar zij het over had was het kind dat in haar buik lag te trappelen en naar buiten wilde. Het werd waarschijnlijk geen meisje, want ze had een enorme buik en de rest van haar lichaam was niet zo dik, een duidelijk teken dat het een jongen werd, had ze gezegd.

Hij zou Jonathan heten, wat in het Hebreeuws ‘geschenk van God’ betekende.

Ze zaten zachtjes met elkaar te praten, fluisterend bijna, en door het geritsel van het windscherm kon ze hen niet goed verstaan. Maar toen hij de vrouw glimlachend over haar buik streek, glimlachte zij terug en ze kon haar horen zeggen dat ze het prettig vond. Dat hij zachte handen had.

De vrouw was mooi, had lang donker haar en een gezicht als een fotomodel. Zoals iedereen eruit wilde zien.

Maar haar buik was weerzinwekkend. Haar navel werd naar buiten gedrukt en was net een rood, opgezet bolletje. Bovendien liep er een streng pikzwart haar vanaf de navel over haar onderlijf. Zo veel haar had ze eerder alleen maar bij mannen gezien en ze wilde er niet langer naar kijken.

Ze draaide haar hoofd onder het badlaken om en keek naar de andere kant. Daar was het strand helemaal verlaten, niets dan zand tot aan de brug en de rood-witte vuurtoren in de verte. Maar er waren wel meer meeuwen, misschien omdat een badgast niet netjes had opgeruimd toen hij wegging.

‘O, ben je weer wakker?’

Zijn stem was mild. ‘Ga maar even op je rug liggen. Anders verbrand je.’

Ze gehoorzaamde zwijgend en sloot haar ogen terwijl ze hoorde hoe hij de fles met zonnebrandolie schudde. Hij was zorgvuldig en veegde eerst al het zand weg, een soort zorgzaamheid die ze niet begreep. Ze legde het badlaken weer over haar gezicht en hij protesteerde niet.

Zijn handen waren warm en ze wist niet wat ze moest voelen. Het was prettig en onaangenaam tegelijk, net als haar tand. Die jeukte prikkelend, en als ze met haar tong tegen het bovenste deel kwam, deed de ruwheid haar huiveren, net zoals de aanraking van zijn handen.

‘Wat ben je toch lief,’ zei hij.

Ze wist dat haar lichaam verder ontwikkeld was dan dat van veel van

haar leeftijdgenootjes. Ze was een stuk langer dan zij en begon zelfs al borsten te krijgen. Dat dacht ze in elk geval, omdat ze opgezwollen voelden en jeukten alsof ze groeiden. Daarom jeukte het ook achter de tand die binnenkort zou loslaten. Dat was een nieuwe tand, die binnenkort naar buiten zou komen, een grotemensentand.

Soms dacht ze gek te worden van al het gejeuk. Haar hele skelet jeukte, alsof het zo snel groeide dat de botten tegen het vlees eromheen schuurden.

Hij had gezegd dat je lichaam snel oud werd, maar dat je je daar niet voor hoefde te schamen. Over nog maar een paar jaar zou haar lichaam versleten zijn van al het groeien. Het zou breuken vertonen, er zouden kleine streepjes verschijnen omdat de huid werd uitgerekt als je groter werd, net als bij de buik van de zwangere vrouw.

Hij had ook gezegd dat het belangrijk was dat ze van haar lichaam hield en dat het beter was voor haar zelfbeeld om zo vaak mogelijk samen met anderen naakt te zijn. Hij noemde het sociale naaktheid en dat betekende dat je dicht bij andere mensen kwam en hen respecteerde zoals ze waren, met al hun lichamelijke onvolkomenheden. Naakt zijn gaf een gevoel van geborgenheid.

Ze geloofde hem niet, maar vond zijn handen wel prettig, al wilde ze dat eigenlijk niet.

Hij hield op met wrijven, eerder dan ze had gedacht.

Een gedempte vrouwenstem zei dat hij moest gaan liggen en ze hoorde dat hij zijn ellebogen in het zand boorde.

‘Ga liggen...’ fluisterde dezelfde stem zacht.

Voorzichtig draaide ze haar hoofd om. Door de spleet in het badlaken zag ze dat het die dikke vrouw was, Fredrika, en dat ze glimlachend naast hem kwam zitten.

Ze dacht aan de legopoppetjes. Kleine mensen van plastic waarmee je kon doen wat je wilde en die ook bleven glimlachen als je ze in de oven smolt.

Ze kon het niet nalaten te blijven kijken toen de vrouw zich naar zijn middel boog en haar mond opende.

Door de spleet was algauw te zien dat ze haar hoofd langzaam op en

neer bewoog. Ze had net gezwommen, haar haar zat op haar wangen geplakt en alles zag er nat uit. Rood en nat.

Een eindje verderop zag ze nog een paar gezichten. De politiemann met de snor stond op en kwam naar hen toe gelopen. Zijn lichaam was behaard en oud en zijn buik was bijna even groot als die van de zwangere vrouw. De zijne was ook rood, maar dat kwam door de zon en eronder zag alles er verschrompeld uit.

Het waren slechts legopoppetjes. Ze begreep hen niet, maar kon het toch niet laten te blijven staren.

Ze dacht aan de keer dat ze bij Skagen waren en haar pleegvader haar voor het eerst had geslagen. Ze had hen op dat moment ook niet begrepen.

Het was een strand met veel mensen geweest, niet leeg zoals hier, en iedereen had badkleding aangehad. Achteraf wist ze niet waarom, maar ze was naar een man toe gelopen die in zijn eentje met een kopje koffie en een sigaret op een deken zat. Ze had haar badpak voor hem uitgetrokken omdat ze had gedacht dat de man haar naakt wilde zien.

Hij had alleen maar scheef geglimlacht terwijl hij de rook uitblies, maar zij waren helemaal door het lint gegaan en papa Peo had haar aan haar haren weggesleurd. 'Niet hier,' hadden ze gezegd.

Nu waren ze allemaal alleen maar nieuwsgierig en de schaduwen van hun lichamen namen haar licht weg.

Haar tand jeukte en ze voelde dat de lucht koud werd als de zon verdween.

De rottweiler van de varkensboer kwam naar hen toe. Zijn poten deden het zand opspatten en hij kwispelde nieuwsgierig met zijn staart. Zijn tong hing glimmend uit zijn bek en hij hijgde alsof hij enthousiast was.

Zij keken toe en zij keek toe. Er was niets om je voor te schamen.

Een van de nieuwe, blonde vrouwen pakte haar fototoestel. Het was zo'n apparaat dat de beelden vastlegde en meteen uitspuugde. Een polaroidcamera heette het. Die kon moleculen doen bevriezen.

Het windscherm ritselde en ze sloot haar ogen weer op het moment dat de camera klikte.

Toen liet opeens de tand los.

Ze voelde de kou door het gat in haar tandvlees gieren en speelde met de tand terwijl ze toekeek.

Het jeukte en ze proefde bloed.

Södermalm

Het begin van het einde is een brandende blauwe auto op het hoogste punt van de Tantoberg.

En een brandende berg midden op Södermalm is niet iets waarvan hoofdinspecteur Jeanette Kihlberg verwacht dat het het ontbrekende stukje van de puzzel zal zijn. Als ze samen met haar collega Jens Hurtig met hoge snelheid Hornstull passeert en de Tantoberg kan zien, lijkt die op een vulkaan.

Voordat het gebied tussen de Ringvägen en de baai Årstaviken een park werd, was de Tantoberg in feite niet meer dan een vuilnisbelt, een kerkhof voor de resten van mensen, en nu is de berg opnieuw veranderd in een plek voor schroot en overblijfselen.

Het vuur op het hoogste punt van het park is vanaf het grootste deel van Stockholm te zien en de vlammen die van de brandende auto uitslaan hebben bovendien vat gekregen op een herfstdroge berk er vlakbij. Het knispert en knapt en het vuur dreigt zich te verspreiden naar de kleine huizen in de volkstuintjes een meter of tien verderop.

Op dit moment heeft Jeanette geen flauw idee dat dit het begin van het einde is en dat alles wat op de een of andere manier met elkaar te maken heeft een verklaring zal krijgen. Ze is echter maar een mens en zal daarom niet meer dan een fractie van het geheel te weten komen.

Hannah Östlund wordt samen met Jessica Friberg, haar klasgenoot van het Sigtuna Lyceum, gezocht op verdenking van vier moorden. Officier van justitie Kenneth von Kwist heeft gezegd dat de verdenkingsgraad vermoedelijk verhoogd zal worden tot voldoende redenen voor vervolging.

De auto die nu boven op de berg door de vlammen wordt verteerd, staat op naam van Hannah Östlund en daarom is Jeanette ingeschakeld.

Ze rijden over de Hornsgatan naar Zinkensdamm, waar vanuit tegen-gestelde richting twee brandweerauto's met hoge snelheid aan komen rij-

den. Hurtig neemt gas terug en laat ze passeren voordat hij rechts afslaat naar de Ringvägen en langs het sportveld het park in rijdt. De weg slingert zich in cirkels de berg op.

Jeanette Kihlberg ziet dat er een paar mensen zijn gekomen om naar de brand te kijken, maar omdat het risico bestaat dat de benzinetank explodeert, staan ze op een veilige afstand. Verenigd door hulpeloosheid omdat ze niet kunnen ingrijpen, delen ze de gêne van hun lafheid. Ze kijken elkaar niet aan en een enkeling staart naar de grond, graaft met zijn schoen in het grind en schaamt zich dat hij geen held is.

Als Jeanette haar portier opent om uit te stappen, komt de hete, giftige en zwarte rook haar meteen tegemoet.

Die stinkt naar olie, rubber en gesmolten plastic.

Voor in de auto, tussen de dodelijk hete vlammen, kan ze de silhouetten van twee levenloze lichamen zien.

Barnängen

De avondlucht baadt in het gele schijnsel van de lichtverontreinigingen in het centrum van Stockholm en alleen de Poolster is met het blote oog waar te nemen. Door het kunstlicht in de vorm van straatlantaarns, tl-buizen en gloeilampen is de open plek onder aan de Skanstullsbrug donkerder dan wanneer de stad helemaal verduisterd zou zijn en de sterrenhemel de enige verlichting zou vormen.

De enkele nachtwandelaars die langs de Skansbrug komen en een blik op de wijk Norra Hammarbyhamnen werpen, zien alleen maar licht en schaduwen in een nu eens schitterende, dan weer verblindende lichtvergiftiging.

Ze zien de gebogen gestalte die langs de oude, buiten gebruik gestelde spoorweg wandelt niet; ze zien evenmin dat de persoon in kwestie een zwarte plastic zak bij zich heeft, bij de rails vandaan loopt en op de kade gaat staan om ten slotte door de schaduwen van de brug te worden opgeslokt.

Niemand ziet ook dat de zak door het zwarte water wordt opgeslokt.

Wanneer een vrachtboot met een handvol meeuwen achter zich aan langzaam het Hammarby sjö op komt varen, steekt de persoon op de kade een sigaret op en de gloed is als een rood puntje in het donker te zien. Dat rode puntje blijft even op dezelfde plek en gaat dan terug, kruist opnieuw de spoorweg en stopt bij een auto. Daar valt de gloed met een paar rode vonkjes op de grond.

De gestalte opent een portier en gaat achter het stuur zitten, doet het lampje in de auto aan en pakt een stapel papieren uit het dashboardkastje. Na een paar minuten wordt het licht uitgedaan en de auto gestart.

De grote witte suv verlaat de parkeerplaats en rijdt naar het noorden, met de Poolster als richtpunt boven de voorruit.

De vrouw in de auto herkent het zieke gele hemellicht van andere plekken.

Ze ziet wat andere mensen niet zien.

Op de kade bij het industriespoor had ze kleine wagentjes ratelend langs zien komen, volgeladen met dode mensen; op het water een onder Sovjet-Russische vlag varende fregat waarvan ze wist dat de bemanning scheurbuik had na maanden op de Zwarte Zee te hebben gewerkt. De lucht boven Sebastopol op de Krim was even mosterdgeel geweest als hier en in de schaduw onder de bruggen lagen de ruïnes van de gebombardeerde huizen en de slakkenbergen met afval van de raketfabrieken.

De jongen in de zak had ze ruim een jaar geleden in het metrostation bij Babi Jar in Kiev gevonden. Het station had dezelfde naam als het concentratiekamp dat de nazi's er tijdens de oorlog hadden gebouwd en waar zo veel mensen die ze had gekend systematisch om het leven waren gebracht.

Syrets.

Ze kan de smaak van de jongen nog altijd in haar mond proeven. Het is een gele, vluchtige smaak die aan koolzaadolie doet denken, als lichtvergiftigde luchten en graanvelden.

Syrets. Alleen al het woord druipt van de gele smaak.

De wereld is in tweeën verdeeld en zij is de enige die dat weet. Er zijn twee werelden en die zijn even verschillend van elkaar als een röntgenfoto en een menselijk lichaam.

De jongen in de plastic zak bevindt zich nu in beide werelden. Wanneer hij wordt gevonden, zal hij er net zo uitzien als toen hij negen was. Zijn lichaam is bewaard als een foto van het verleden, gebalsemd als een prehistorische kindkoning. Voor altijd een kind.

De vrouw in de auto rijdt in noordelijke richting verder door de stad. Ziet de mensen die ze passeert.

Haar zintuigen zijn zeer verfijnd en ze weet dat niemand ook maar enig idee van haar innerlijk heeft. Niemand weet wat zich in haar afspeelt. Ze ziet de angst die aldoor bij de mensen in de buurt is. Ze ziet hun slechte gedachten in de atmosfeer om hen heen afgeschilderd. Maar niemand weet wat ze in de gezichten van de mensen waarneemt.

Zelf is ze niet te zien. Haar uiterlijk is keurig, onberispelijk onopvallend. Ze bezit het vermogen om zich in een kamer met mensen onzichtbaar te

maken, het beeld van haar blijft niet op hun netvlies hangen. Maar zij is altijd aanwezig in het nu, neemt haar omgeving waar en begrijpt die.

En ze vergeet nooit een gezicht.

Even tevoren heeft ze een eenzame vrouw naar de kade in Norra Hammarbyhamnen zien lopen. De vrouw was ongewoon luchtig gekleed geweest voor de tijd van het jaar en had een klein halfuur bij het water gezeten. Toen ze uiteindelijk was opgestaan om terug te keren en het licht van een straatlantaarn op haar gezicht was gevallen, had ze haar herkend.

Victoria Bergman.

De vrouw in de auto rijdt door een slaperig Stockholm, waar de mensen zich achter dichte gordijnen en jaloezieën verschuilen en de straten doods zijn, hoewel het nog maar net elf uur is.

Ze denkt aan de ogen van Victoria Bergman. Het is meer dan twintig jaar geleden dat ze haar voor het laatst heeft gezien en toen waren de ogen van Victoria Bergman vurig, bijna onsterfelijk geweest. Er had een enorme kracht in gehuisd.

Nu heeft ze er een matte nuance in gezien, een soort vermoeidheid die zich door haar hele wezen heeft verspreid, en haar ervaring met de gezichten van mensen vertelt haar dat Victoria Bergman al dood is.

Vita bergen

Sofia Zetterlund loopt langs de Renstiernas gata en kijkt naar de bergwand rechts van haar. Op dertig meter onder de Sofiakerk is in het oergesteente de grootste serverruimte van Zweden gebouwd.

Het lijkt alsof de berg in brand staat, maar het is de lucht van het onderaardse serversysteem die in aanraking komt met de kou buiten. De stoom hangt als een witte flard boven de straat en wordt door de kille rukwinden van de herfstavond over de ruwe stenen steilten geveegd.

Overschotwarmte. Alsof het in de berg kookt.

Ze weet dat de transformatoren en de dieselgeneratoren in de berg ervoor zorgen dat alle geautomatiseerde gegevens van de Zweedse overheden een ramp overleven, zelfs wanneer de stad met de grond gelijk wordt gemaakt. De geheime bestanden over haarzelf bevinden zich daar ook. De bestanden over Victoria Bergman.

Gegevens die in de jaren negentig in het ziekenhuis in Nacka werden gedigitaliseerd en vervolgens in de vorm van back-ups werden opgeslagen onder het Vitabergspark. Vlak naast haar eigen appartement aan de Borgmästargatan wordt haar leven voor eeuwig bewaard, zonder dat ze er iets aan kan doen, tenzij ze de hele berg opblaast en het vuur dat daar beneden brandt dooft.

Ze loopt door de dikke vochtige rook heen en die beneemt haar een kort moment het zicht.

Even later staat ze voor de portiek van haar appartement. Ze werpt een blik op haar horloge. Kwart over tien, wat betekent dat ze een wandeling van ruim vierenhalf uur heeft gemaakt.

Ze herinnert zich niet langs welke straten en plekken ze is gekomen; ze weet nauwelijks nog wat ze tijdens het lopen heeft gedacht. Het is als proberen je een droom te herinneren.

Ik slaapwandelen, denkt ze terwijl ze de portiekkode intoetst.

Ze neemt de trap en wordt wakker door de scherpe echo van de hakken van haar laarzen. Ze schudt de regen van haar jas, haalt een hand door haar haar, trekt haar vochtige blouse goed en als ze uiteindelijk de sleutel in het slot steekt, herinnert ze zich niets van de lange wandeling.

Sofia Zetterlund weet niet meer dat ze op haar kantoor heeft gezeten en zich Södermalm heeft voorgesteld als een labyrint waarvan de portiek van haar eigen praktijk aan de Sankt Paulsgatan de ingang is en de deur van haar appartement bij Vita bergen de uitgang.

Ze herinnert zich niet dat ze een kwartier later haar secretaresse Ann-Britt Eriksson heeft gegroet en de praktijk heeft verlaten.

Ze weet ook niet meer dat ze bij de eerste vertakking van het labyrint heeft besloten om naar rechts te gaan en via de Swedenborgsgatan naar station Södra te lopen in de hoop de vrouw weer te zien die ze eerder in diezelfde straat is gevolgd. Een vrouw met een bekende, schommelende loop, grijs haar in een keurig knotje op haar achterhoofd en naar buiten wijzende voeten. Een vrouw die ze twee keer eerder heeft gezien.

Ze herinnert zich ook de man niet die ze in de bar van het Clarion Hotel bij Skanstull heeft ontmoet, noch dat ze met hem is meegegaan naar zijn kamer en dat hij verbaasd was toen ze geen geld wilde aannemen. Ze herinnert zich niet dat ze daarna door de lobby is gestrompeld, via de Ringvägen in oostelijke richting is gegaan en door de Katarina Bangata naar Norra Hammarbyhamnen is gelopen om naar het water, de aken en de pakhuizen op de kade aan de overkant te staren, en ze herinnert zich evenmin dat ze is teruggelopen naar de Ringvägen die naar het noorden slingert en overgaat in de Renstiernas gata, die onderlangs de steile bergwanden van Vita bergen loopt.

Ze weet niet hoe ze de weg naar huis heeft gevonden, naar de uitgang van het labyrint.

Södermalm zelf is niet het labyrint; het labyrint wordt gevormd door de hersenen van een slaapwandelaar, door de kanalen, seinsystemen en zenuwstelsels ervan, met talloze kronkelingen, kruisingen en doodlopende steegjes. Een wandeling langs straten in de schemering, in de droom van een slaapwandelaar.

De sleutel rammelt in het slot, ze draait hem twee keer naar rechts om en doet de deur open.